

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 346/2019-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. septembra 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Vajdom, Hviezdoslavovo námestie 201, Námestovo, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11 Co 103/2018 z 26. februára 2019, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. júna 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Vajdom, Hviezdoslavovo námestie 201, Námestovo, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 11 Co 103/2018 z 26. februára 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka bola stranou v konaní vedenom Okresným súdom Námestovo (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 7 C 5/2015 v procesnom postavení žalovanej, proti ktorej sa [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“) domáhal zaplata sumy 25 000 € s príslušenstvom. Rozsudkom sp. zn. 7 C 5/2015 z 20. septembra 2017 (ďalej len „rozsudok z 20. septembra 2017“) okresný súd sťažovateľku zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi 22 106 € s úrokom z omeškania (výrok I), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II) a sťažovateľke uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 96 % (výrok III).

3. Napadnutým rozsudkom krajského súdu bol rozsudok okresného súdu z 20. septembra 2017 vo výroku I potvrdený ako vecne správny, vo výroku II nedotknutý a vo výroku III o náhrade trov konania zrušený a vec v rozsahu zrušenia vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.

4. Sťažovateľka k požiadavke splnenia procesných podmienok konania a rozhodovania o ústavnej sťažnosti zdôrazňuje, že napadnutý rozsudok krajského súdu, proti ktorému nie je prípustný mimoriadny opravný prostriedok, nadobudol právoplatnosť 25. apríla 2019, takže ústavná sťažnosť bola podaná včas.

5. Porušenie základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu sťažovateľka odôvodňuje porušením princípu rovnosti zbraní ako súčasťou práva na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces.

6. S odkazom na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Milatová proti Českej republike (sťažnosť č. 61811/00, rozsudok z 21. 6. 2005, bod 59) sťažovateľka konštatuje, že možnosť nahliadnutia do súdneho spisu dostatočným spôsobom negarantuje právo na kontradiktórne súdne konanie. Vychádzajúc z premisy, podľa ktorej nahliadnutie do spisu je právom, a nie povinnosťou, sťažovateľka upriamuje pozornosť na odôvodnenie citovaného rozhodnutia ESLP, podľa ktorého právo na nahliadnutie do súdneho spisu a možnosť vyhotovovať kópie písomných podaní nekompensujú nedoručenie stanoviska alebo dôkazu protistrany druhému účastníkovi konania (už citovaný rozsudok vo veci Milatová proti Českej republike, bod 61).

7. Sťažovateľka ďalej zdôrazňuje, že požiadavka kontradiktórnosti konania sa v judikatúre ESLP chápe formálne, „*a preto sú súdy povinné doručovať všetky vyjadrenia a stanoviská strán... konania bez ohľadu na ich obsah t. j. bez preskúmania ich relevantnosti a dôvodnosti a možnosti ovplyvniť rozhodnutie súdu.*“. Túto judikatúru si podľa sťažovateľky osvojil aj ústavný súd (sp. zn. III. ÚS 220/2018).

8. S odkazom na právnu úpravu obsiahnutú v § 167 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), podľa ktorej je povinnosťou vo veci konajúceho súdu doručiť žalobu spolu s prílohami žalovanému do vlastných rúk a vyzvať žalovaného, aby sa v stanovenej lehote k žalobe písomne vyjadril, sťažovateľka namieta, že jej okresný súd a ani krajský súd „*do dnešného dňa nedoručili žalobu žalobcu zo dňa 5.1.2015... so všetkými prílohami. Môjmu advokátovi JUDr. Jánovi Vajdovi bolo dňa 25.8.2016 doručené uznesenie súdu prvej inštancie sp. zn. 7 C 5/2015 zo dňa 18.7.2016 a to bez žaloby a bez akejkoľvek prílohy žaloby. Týmto uznesením súdu prvej inštancie som bola pritom vyzvaná na vyjadrenie k podanej žalobe žalobcu, k pripojeniu listín na ktoré sa odvolávam a na označenie dôkazov na preukázanie mojich tvrdení.*“.

9. Aj napriek námietkam sťažovateľky týkajúcim sa porušenia zásady kontradiktórnosti okresným súdom prezentovaných v písomnom podaní z 9. septembra 2016 a ústne na pojednávaniach konaných 19. júna 2017 a 20. septembra 2017 súd prvej inštancie vo veci konal a vydal 20. septembra 2017 rozsudok. Krajský súd aj napriek

námietkam sťažovateľky o nedoručení žaloby a príloh k nej potvrdil výrok I rozsudku okresného súdu z 20. septembra 2017, čím porušil princíp kontradiktórnosti konania.

10. Názor krajského súdu prezentovaný v bode 10 napadnutého rozsudku, podľa ktorého sa procesné pochybenie súdu prvej inštancie konvalidovalo tým, že advokát sťažovateľky si nechal vyhotoviť kópiu žaloby spolu s prílohami, je podľa sťažovateľky nesprávny a formalistický a v konečnom dôsledku porušuje jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

11. S prihliadnutím na skutočnosť, že obsahovou súčasťou práva na spravodlivý proces je uvedenie dostatočných dôvodov, na ktorých je rozhodnutie založené, sťažovateľka namieta, že krajský súd sa *„nevysporiadal so všetkými mojimi odvolacími dôvodmi. Odporca sa vôbec nezaoberal mojou námietkou o tom, že žaloba žalobcu zo dňa 5.1.2015 nie je vlastnoručne podpísaná žalobcom. Podpis na žalobe nepatrí žalobcovi.“*

12. Podľa sťažovateľky sa krajský súd nevysporiadal ani s jej námietkou o tom, že pre porušenie princípu kontradiktórnosti konania sa nemôžu použiť ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania podľa § 153 CSP a ani ustanovenia Civilného sporového poriadku o procesnom útoky a procesnej obrane.

13. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je pre nevysporiadanie sa krajského súdu so všetkými námietkami sťažovateľky napadnutý rozsudok krajského súdu nesprávny, arbitrárny a nespĺňa požiadavku ústavnosti.

14. Na podklade uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie o nej rozhodol nálezom tak, že vysloví porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, napadnutý rozsudok krajského súdu zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a zároveň sťažovateľke prizná náhradu trov konania v sume 346,26 €.

II.

15. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

17. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

18. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

19. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

20. V súlade s § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak má návrh na začatie konania uvedený v § 42 ods. 2 písm. f) odstrániteľné nedostatky, môže ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil. Ak účastník konania v určenej lehote nedostatky neodstráni, ústavný súd návrh na začatie konania odmietne.

21. Podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde musí ústavná sťažnosť okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

22. V súlade s § 124 *in fine* zákona o ústavnom súde ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

23. V súlade s § 132 ods. 2 a 3 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd (odsek 2). Ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa (odsek 3).

III.

24. Predmetom konania vo veci ústavnej sťažnosti je rozhodovanie o sťažovateľkou namietanom porušení základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorý je podľa jej názoru nesprávny, arbitrárny a nespĺňa požiadavku ústavnosti. V konkrétnostiach zdôrazňuje, že krajský súd aj napriek jej námietkam o nedoručení žaloby a príloh k nej potvrdil výrok I rozsudku okresného súdu z 20. septembra 2017, čím porušil princíp kontradiktórnosti konania. Namieta ďalej, že krajský súd sa nevysporiadal so všetkými jej uvádzanými námietkami,

a osobitne argumentuje, že krajský súd sa nezaoberal jej námietkou o tom, že žaloba žalobcu nie je ním vlastnoručne podpísaná, a ani námietkou o nemožnosti aplikácie ustanovení Civilného sporového poriadku o sudcovskej koncentrácii konania, procesnom útoky a procesnej obrane.

25. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti, resp. návrhu na rozhodnutie o ústavnej sťažnosti napadla rozhodnutie odvolacieho súdu ako celok. Ako to z citovaných častí obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, sťažovateľka svojou skutkovou a právnou argumentáciou brojí proti meritórnemu výroku I rozhodnutia odvolacieho súdu. K výrokom II a III, ktoré v návrhu na rozhodnutie o ústavnej sťažnosti rovnako napáda, však akákoľvek argumentácia odôvodňujúca ňou namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru absentuje. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť sa ústavný súd zaoberal namietanou ústavnou neudržateľnosťou jednotlivých výrokov napadnutého rozsudku krajského súdu osobitne.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru výrokom I napadnutého rozsudku krajského súdu

26. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu princíp subsidiarity zakotvený v už citovanom čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými ústavnými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci

na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

27. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

28. Ústavný súd štandardne vychádza z názoru, že na skúmanie prípustnosti návrhu na začatie súdneho konania, jeho opodstatnenosti, dodržania zákonných lehôt, oprávnenosti navrhovateľa takýto návrh podať, právomoci o ňom konať a rozhodnúť či splnenia iných zákonom ustanovených náležitostí je zásadne príslušný orgán, ktorý rozhoduje o merite návrhu – inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc skúmať to, či návrh zodpovedá tým podmienkam, ktoré pre konanie o ňom ustanovuje príslušný procesný kódex. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (m. m. I. ÚS 74/02, I. ÚS 115/02, I. ÚS 46/03). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že uvedené obdobne platí, aj pokiaľ ide o skúmanie prípustnosti návrhu na začatie dovolacieho konania, jeho opodstatnenosti a pod. Následkom toho sa ústavný súd pri posudzovaní otázky o prípustnosti dovolania v zásade obmedzuje, avšak pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je vždy povinný preskúmať svoju vlastnú právomoc z hľadiska, či tejto právomoci nepredchádza právomoc iného súdu, ktorý by bol oprávnený sťažovateľovi poskytnúť ochranu pred namietaným porušením ním označovaných základných práv a slobôd.

29. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

30. V § 420 CSP sú taxatívne vypočítané procesné vady konania takého stupňa závažnosti, pre ktoré je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu v merite veci alebo rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí. Prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je tak založená na princípe univerzality, čo znamená, že dovolaním možno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie skončilo, prípadne ktorým sa rozhodlo v merite veci. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je pritom rozsudok, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje, alebo mení [k tomu pozri aj bod 9.1 uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 236/2016 z 19. januára 2017 publikovaného pod R 19/2017].

31. Výrokom I napadnutého rozsudku krajský súd, rozhodujúc v merite veci, potvrdil výrok I rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola sťažovateľke uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 22 106 € s príslušenstvom.

32. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní a pod. (pozri k tomu uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 155/2017 z 25. októbra 2017).

33. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (k tomu pozri napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017, 3 Cdo 4/2019).

34. S prihliadnutím na skutkovú a právnu argumentáciu sťažovateľky, ktorou v zásade namieta porušenie princípov rovnosti strán a kontradiktórnosti zo strany v jej veci konajúcich všeobecných súdov nedoručením žaloby a jej príloh v rozpore s § 167 ods. 1 a 2 CSP, ako aj nedostatočnosť odôvodnenia rozhodnutia súdu, a s prihliadnutím na skutočnosť, že princípy rovnosti strán a kontradiktórnosti, ako aj právo na riadne odôvodnenie sú obsahovou súčasťou práva na spravodlivý proces, ústavný súd konštatuje, že jeho právomoci v konkrétnych okolnostiach veci predchádza právomoc najvyššieho súdu sa predmetnou argumentáciou sťažovateľky (resp. jej tvrdením o vade zmätočnosti) zaoberať a jej opodstatnenosť preskúmať.

35. Ústavný súd v súvislosti so skúmaním podmienok konania o podanej ústavnej sťažnosti v rámci jej predbežného prerokovania pritom dopytom na okresnom súde zistil, že sťažovateľka proti výroku I napadnutého rozsudku krajského súdu dovolanie nepodala. Meritórne preskúmanie relevantnej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľky ústavným súdom v situácii, keď nevyužila právny prostriedok ochrany svojich základných práv, ktorý jej zákon účinne poskytoval, t. j. nepodala dovolanie, hoci ho podať mohla a mala, by bolo porušením princípu subsidiarity ako sťažnostného atribútu vzťahu medzi ústavným súdom a sústavou všeobecných súdov, na ktorom je založené rozhodovanie o ústavných sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (I. ÚS 728/2016).

36. Sťažovateľka tiež ani netvrdila (tým menej preukazovala), že dovolanie v konkrétnych okolnostiach veci nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a preto zo strany ústavného súdu neprichádza do úvahy ani prípadný postup podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

37. Keďže v konkrétnych okolnostiach veci sťažovateľka, ktorá na podklade svojej už citovanej argumentácie tvrdila, že v dôsledku v jej veci konajúcich súdov došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, mala k dispozícii účinný opravný prostriedok, a to dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP, je daná právomoc najvyššieho súdu sa skutkovou a právnou argumentáciou zaoberať v dovolacom konaní.

38. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti výroku I napadnutého rozsudku krajského súdu odmietol z dôvodu neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

39. Pre úplnosť ústavný súd, akcentujúc závery rozsudku ESĽP vo veci Zvolský a Zvolská v. Česká republika z 12. novembra 2002 (sťažnosť č. 46129/99, najmä jeho body 51, 53 a 54), poukazuje na právny názor, podľa ktorého sa lehota na podanie ústavnej sťažnosti v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude v prípade opätovného obrátenia sa na ústavný súd považovať za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu. V konkrétnych okolnostiach veci sťažovateľky za predpokladu podania dovolania smerujúceho proti výroku I napadnutého rozsudku krajského súdu by sťažovateľke plynula lehota na podanie opätovnej ústavnej sťažnosti smerujúcej proti výroku I napadnutého rozsudku krajského súdu od doručenia rozhodnutia o dovolaní (porov. napr. III. ÚS 114/2010, I. ÚS 165/2010). V tejto súvislosti ústavný súd odkazuje aj na znenie § 124 *in fine* zákona o ústavnom súde, ktoré už bolo citované (bod 22 tohto uznesenia).

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru výrokmi II a III napadnutého rozsudku krajského súdu

40. Výrokom II napadnutého rozsudku krajského súdu bol výrok III rozsudku okresného súdu z 20. septembra 2017 o nároku na náhradu trov konania zrušený a vec v rozsahu zrušenia vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie a výrokom III

napadnutého rozsudku krajského súdu bol výrok II rozsudku okresného súdu z 20. septembra 2017, ktorým bola žaloba vo zvyšnej časti zamietnutá, nedotknutý.

41. Ústavný súd konštatuje, že obligatórnou náležitosťou ústavnej sťažnosti podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde je povinnosť sťažovateľa uviesť konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa neho dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd. Keďže ústavná sťažnosť v tejto časti neobsahuje kvalifikované odôvodnenie, nespĺňa ani podstatnú zákonom predpísanú náležitosť ustanovenú v § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde. Podľa názoru ústavného súdu za danej situácie neprichádzala do úvahy výzva na odstránenie tohto nedostatku návrhu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde vzhľadom na jeho kľúčovú povahu. Označené ustanovenie zákona slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, avšak nie samotnej podstaty návrhu.

42. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že označený nedostatok zákonom ustanovených náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

43. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

44. Pretože ústavná sťažnosť v časti smerujúcej proti výrokom II a III napadnutého rozsudku krajského súdu v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje ústava a zákon o ústavnom súde, a to kvalifikované odôvodnenie, ústavný súd aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky

ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom v súlade s § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

45. Nad rámec odôvodnenia tejto časti ústavnej sťažnosti ústavný súd konštatuje, že z povahy veci sa samotné podanie ústavnej sťažnosti sťažovateľky proti výroku III napadnutého rozsudku krajského súdu už na prvý pohľad javí ako minimálne nedôvodné, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že predmetom meritórneho prieskumu odvolacieho konania nebol výrok II rozsudku okresného súdu z 20. septembra 2017, ktorým bola žaloba žalobcu vo zvyšnej časti zamietnutá. Výrokom III napadnutého rozsudku krajský súd len konštatoval, že výrok rozsudku súdu prvej inštancie vo veci zamietnutia žaloby vo zvyšnej časti zostáva nedotknutý, teda nezmenený, keďže proti nemu odvolanie ako riadny opravný prostriedok podané nebolo. Navyše, samotný výrok II rozsudku okresného súdu z 20. septembra 2017 bol vydaný v prospech sťažovateľky ako žalovanej, čo už len z povahy veci vylučuje jeho ústavnoprávny prieskum vo vzťahu k sťažovateľke ako subjektu ochrany základných práv a slobôd.

46. Vo výroku II napadnutého rozsudku krajského súdu bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci náhrady trov konania zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie. Z uvedeného dôvodu napadnutý rozsudok krajského súdu vo výroku II nie je rozhodnutím, ktorým by sa konanie vo veci náhrady trov konania skončilo, čo v zásade vylučuje právomoc ústavného súdu v tomto procesnom štádiu vec náhrady trov konania z ústavnoprávneho hľadiska preskúmať. Sťažovateľka bude mať aj naďalej možnosť uplatniť si ochranu svojich práv v konaní pred okresným súdom a následne prípadne aj v konaní pred krajským súdom. Sťažovateľke napokon nič nebráni, aby v budúcnosti napadla ústavnou sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy aj konečné rozhodnutie, ktoré bude v jej právnej veci náhrady trov konania vydané, a to v prípade, ak dospeje k záveru, že v dôsledku tohto rozhodnutia boli porušené jej ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantované práva alebo slobody.

IV.

47. Reflektujúc predbežné závery ústavného súdu obsiahnuté v časti III tohto uznesenia, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru výrokom I napadnutého rozsudku krajského súdu odmietol z dôvodu neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde a v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru výrokmi II a III napadnutého rozsudku krajského súdu odmietol z dôvodu nesplnenia náležitostí ustanovených zákonom v súlade s § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

48. S prihliadnutím na uvedené bolo po odmietnutí ústavnej sťažnosti ako celku bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými sťažovateľkou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2019